

ADHD

FRITIDS AKTIVITETER FYSISK AKTIVITET

Birgit Avseth Glimsdal
Fysioterapeut BUP Molde
4.12.24

Deltagelse og inkludering viktig

- * Å mestre en aktivitet er viktig for oss alle
- * Å delta i fritidsaktiviteter er viktig for utvikling av selvbilde og identitet hos barn og unge

Betydningen av fritidsaktiviteter

Tidlig trygg i Trondheim:

- * Å delta i sosiale fellesskap virker forebyggende for barn og unge
- * Barn blir urolige av å ikke passe inn
- * Betydningen av god tilrettelegging i sosiale aktiviteter er viktig

Fysisk aktivitet anbefales

Forskning viser at fysisk aktivitet har positiv effekt på mange områder:

- * Styrker selvfølelsen
- * Gir økt følelse av mestring
- * Bedrer konsentrasjonen
- * Bidrar til sosial deltagelse
- * Gir bedre søvn
- * Kan ha effekt på angst og depresjon.

Fysisk aktivitet for barn og unge med ADHD

Forskning viser også:

- * Fysisk aktivitet kan ha positiv effekt på **ADHD-symptomer** som konsentrasjonsvansker og impulsivitet
- * Mestring av fysisk aktivitet kan beskytte mot andre vansker som f.eks. atferdsvansker og lav selvfølelse
- * Aktiviteter ute i naturen kan også redusere ADHD symptomer

Friluftsliv og ADHD

NORSK
FRILUFTSLIV

MENY

FRILUFT

«En dose natur» bedrer konsentrasjonsevnen til barn med ADHD symptomer

PUBLISERT 22.06.2016 – SIST OPPDATERT 23.03.2021

En amerikansk studie fra 2009 har sett på effekten av gåturer i naturen for konsentrasjonsevnen til barn med ADHD.

ADHD + idrett = Kan være bra!

- * Mange idrettsutøvere med ADHD
- * ADHD en del av suksessformelen?

Andre fritidsaktiviteter

- * Ikke alle barn finner sin plass i organisert idrett
- * Mange trives bedre i kreative aktiviteter som f.eks. sang/musikk, teater, dans

Hvilke fritidsaktiviteter skal man velge?

- * Ta utgangspunkt i barnets **interesser**
- * Gi mulighet til å prøve seg fram
- * Ikke for mange aktiviteter på en gang
- * Barn med ADHD trives ofte i individuelle aktiviteter
- * Aktiviteter i mindre grupper
- * Men - noen kan også trives godt større grupper eller i lagidrett

Har sett gode erfaringer med

- * Kampidrett, f.eks Taekwon-Do
- * Klatring
- * Trial/cross-kjøring
- * Bordtennis
- * Skyting
- * Ridning
- * Svømming
- * Skateboard
- * Dans/hip pop
- * Korps
- * Gitar/sang
- * Teater
- * Speider, 4 H
- * For noen- også fotball og andre ballspill,
-friidrett, ski/langrenn, alpint
- * Gaming
- * Yoga

Utfordringer

- * Mange barn med ADHD prøver aktiviteter og gir seg pga negative opplevelser
- * Vegrer seg for å prøve nye aktiviteter, vil ikke oppleve flere nederlag
- * God tilrettelegging og støtte er viktig!
- * Hvor mye skal foreldre si?

Samarbeid foreldre og trenere/ledere

- * Åpenhet
- * Positiv tilnærming
- * Våg å ta opp ting
- * Still realistiske krav

Muligheter

- * **Fritidskontakt** kan bli ansatt som **støttekontakt** av kommunen
- * F.eks. fungere som **hjelpetrener** i en idrettsklubb
- * Har da også muligheter til å følge opp flere barn

Støttekontakt/Fritidskontakt

Lovpålagt tjeneste:

- * Helse og sosialtjenesteloven
eller
- * Barnevernsloven

Spesielle utfordringer for barn med ADHD

- * Vansker med regulering - konsentrasjon, hyperaktivitet, impulsivitet
- * Sosiale vansker
- * Sinne
- * Motoriske vansker
- * Muskulære spenninger
- * Sensoriske vansker

Sosiale vansker

- * Vansker med å forstå og forholde seg til regler
- * Må ha gjentatt og tydelig forklaring / informasjon
- * Andre barn må få forklaring på forskjellsbehandling.

Sinne

- * Sinne kan lett bli trigget ved konkuransseidrett f.eks på fotballbanen
- * Takler ikke at ting skjer på andre måter enn de hadde tenkt
- * **Tilrettelegging** kan forebygge mye!

Motoriske vansker

- * Ikke alle barn med ADHD har **synlige motoriske vansker**
- * Mange er motorisk godt fungerende (30-50 % har slike vansker)
- * Forskning viser at ca. 80 % av barn med ADHD har **muskulære reguleringsvansker** (Liv L Stray)
- * Vansker med regulering av spenning (tonus) i muskulatur
- * Vansker med finmotorikk
- * Medbevegelser
- * Kan føre til at de raskere blir slitne, påvirker både musklene og pusten

The image shows a screenshot of a website for ADHD Norge. At the top, there is a dark blue header with a white menu icon and the text 'MENY' on the left, and the ADHD Norge logo on the right. Below the header, the main content area has a light gray background. The title of the article is 'Muskulære reguleringsvansker hos barn og voksne med ADHD' in a large, bold, dark blue font. At the bottom of the article preview, there are two pieces of information: 'Sist oppdatert 27.10.2022' on the left and 'Kategori Fagpersoner' on the right.

Kilde: ADHD Norge

Sensoriske vansker

- * Noen er **hypersensitive** og misliker berøring
  - * Lav smerteterskel, skal lite til før de får vondt
  - * Reagerer på f.eks. svettelukt
  - * Noen misliker blikk-kontakt
-
- * Noen er **mindre sensitive** og kjenner ikke grad av berøring
  - * Høy smerteterskel
  - * Kjenner ikke at de kommer nær andre barn, kan lett misforstås av andre barn

Tilrettelegging (1)

- * Struktur og forutsigbarhet
- * Vite hva en skal gjøre
- * Varsle endring i forkant
- * Hva er det neste som skal skje?
- * Repeter regler og klargjør rolle - jevnlig.

Tilrettelegging (2)

- * Snakk langsomt og rolig, vær direkte og konkret
- * Kontakt med blikk (hvis det er greit)
- * Kort konsis instruksjon
- * En instruksjon om gangen
- * Vise øvelsene fysisk
- * Raske tilbakemeldinger
- * Positiv bekreftelse/ros
- * Ikke korrigere for mye!
- * Fokus på MESTRING

Unngå problematiske situasjoner

- *Eks. alle russer inn i dusjen - gi oppgaver, f.eks samle inn utstyr?
- *Ekstra tøy - øvelser?
- *Noen kan være sensitive for lukt i garderobe
- *Mulighet for egen garderobe, eller slippe dusjing?

Ut på tur-foreldre kan også bidra

- * Gjøre aktiviteter sammen
- * Gå tur på barnas premisser
- * Oppdagelsesferd/ skattejakt
- * **Pokemon**
- * **Stikk UT**
- * GPS / Geocaching

På skattejakt med GPS/mobilen

Geocaching

- * Finne poster med GPS
- * Bokser med små skatter plassert rundt omkring
- * Man kan også selv legge ut egne skatter
- * Registrering på internett
- * Fin familieaktivitet
- * Geocaching i Norge: www.gcinfo.no
Eller www.geocaching.com

Andre nyttige lenker, tilrettlegging kroppsøving

- * https://www.tryggeutovere.no/?fbclid=IwAR2IxPtsI_-bRI1AtmM6lRkou3ibO41Tdz6oB_aPp1yfHAsSx43Ta5pKkM

Fysisk aktivitet er bra - men betyr ikke alt

- * For mange er **bevegelsesglede** og gleden over å **delta** i en aktivitet viktigere enn **prestasjonen**
- * Fritidstilbud hvor barn og unge **trives sosialt** og **opplever mestring** kan være like viktig!